

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Білоцерківський національний аграрний університет
Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра
ДУ «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти»
Білоцерківський технологічно-економічний коледж
Козелецький коледж ветеринарної медицини
Компаніївський коледж ветеринарної медицини
Золотоніський коледж ветеринарної медицини
Олександрійський коледж
Бобринецький коледж ім. В. Порика
Тулчинський коледж ветеринарної медицини
Маслівський аграрний коледж ім. П.Х. Гаркавого

Міжнародна науково-практична конференція

АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА: ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

31 жовтня 2019 року

**Біла Церква
2019**

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Новак В.П., д-р біол. наук, професор, перший проректор.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук, професор, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Іщенко Т.Д., канд. пед. наук, директор ДУ "НМЦ вищої та фахової передвищої освіти".

Ровни П., професор, Словацький сільськогосподарський університет, м. Нітра.

Сахнюк В.В., д-р вет. наук, професор, декан факультету ветеринарної медицини.

Тирсіна Ю.М., канд. вет. наук, доцент, координатор НТТМ факультету ветеринарної медицини.

Вовкотруб Н.В., канд. вет. наук, доцент, начальник редакційно-видавничого відділу, відповідальний секретар.

Качан Л.М., канд. с.-г. наук, доцент, завідувача відділу аспірантури та докторантури.

Царенко Т.М., канд. вет. наук, доцент, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Зубченко В.В., канд. екон. наук, начальник навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та виховної роботи.

Олешко О.Г., канд. с.-г. наук, доцент, координатор НТТМ університету.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. 31 жовтня 2019 р. м. Біла Церква. Біла Церква: БНАУ. 114 с.

Всього	139	65	74	68	8	3	9
--------	-----	----	----	----	---	---	---

Проаналізувавши дані таблиці 3 можна зробити висновок, що кобелі частіше бувають інвазовані (62,16 %) гельмінтами, у т.ч. і трихурисами у порівнянні з самками (37,84 %).

Таким чином можна зробити висновок, що епізоотичний стан по паразитарним захворюванням, зокрема трихурозу собак в умовах приватного сектору та притулків для бездомних тварин Білоцерківського району Київської області є складним і має тенденцію до погіршення, оскільки населення мало знає про існування паразитарних хвороб, спільних для людини і тварин і тому не приділяє достатньо уваги профілактичним дегельмінтизаціям, внаслідок чого наражають на небезпеку не тільки свого домашнього улюбленця, а також і себе. Тому висвітлення даного питання необхідне для подальшої ефективної боротьби з гельмінтозами.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Сімоненко М.В. Гельмінти травного каналу у міських собак. / М.В. Сімоненко, А.А. Антіпов, Л.М. Соловійова, О.А. Бугера, Н.С. Мельник, Т.Є. Семенюк, С.В. Степаненко, С.О. Сивура. Наукові праці за матеріалами Міжнародної наукової студентської конференції (12–13 квітня 2006 року). Львів. 2006. С. 23–24.
2. Павленко С.В. Гельмінтози собак міських популяцій: поширення, терапевтична та імунологічна оцінка комплексної терапії: автореф. дис. ... канд. вет. наук: спец. 16. 00. 11. «Паразитологія, гельмінтологія». Х., 2004. 20 с.
3. Дахно І.С., Дахно Ю.І. Екологічна гельмінтологія. Навчальний посібник. Суми: Козацький вал, 2010. С. 77–82.
4. Пригодін А.В. Особливості поширення та заходи боротьби з основними паразитарними захворюваннями м'ясоїдних на території м. Донецька: автореф. дис. ... канд. вет. наук: спец. 16.00.11 «Паразитологія, гельмінтологія». Харків, 2003. 16 с.
5. Павленко С.В., Луценко Л.І., Міщенко А.А. Лабораторна діагностика паразитарних захворювань м'ясоїдних тварин: методичні рекомендації. Київ, 2005. 47 с.

УДК 619:616.995.132.2:636.3

АНТІПОВ А.А., ГОНЧАРЕНКО В.П., БАХУР Т.І., кандидати вет. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЛІКУВАННЯ ОВЕЦЬ ЗА НЕМАТОДОЗНОЇ ІНВАЗІЇ

Наведено результати досліджень тварин, інвазованих шлунково-кишковими нематодами. Вивчена антигельмінтна ефективність препаратів НВФ «Бровафарма», а саме: бровермектину для ін'єкцій, бронтелу 10 %, а також вплив гельмінтів на основні клінічні показники дегельмінтизованих тварин.

Ключові слова: екстенсивність інвазії, інтенсивність інвазії, трихуриси, стронгілодеси, стронгілятози, бровермектину для ін'єкцій, бронтел 10 %.

Значне поширення шлунково-кишкових нематодозів серед овець у багатьох країнах світу створює необхідність пошуку ефективних засобів боротьби. Шлунково-кишкова нематодозна інвазія, згідно літературних даних, має значне поширення також на території України. Тварини заражаються одночасно багатьма видами нематод, в той же час, зараження одним або двома видами переважає над інтенсивністю інвазії іншими [1, 2].

У заходах боротьби з нематодозною інвазією овець важливе місце займає дегельмінтизація із застосуванням різних методів та антигельмінтиків. В той же час, за дослідженнями А. Поживіла і В. Горжеєва (2002), вилікувати організм вцілому, за допомогою антигельмінтиків, неможливо. Оскільки, антигельмінтики, як і самі паразити, є активними імунодепресантами [3]. Окрім того, дослідники вважають, що тривале застосування одних і тих же антигельмінтиків сприяє створенню резистентних штамів гельмінтів, які призведуть до втрати продуктивності тварин [4, 5].

Мета роботи полягала у вивченні антигельмінтної ефективності двох протипаразитарних препаратів за нематодозної інвазії овець.

Досліди по вивченню антигельмінтної дії бровермектину для ін'єкцій та бронтелу 10 % провели в умовах господарства НВЦ БНАУ на вівцях віком 12–18 міс, масою від 35 до 40 кг, спонтанно інвазованих збудниками шлунково-кишкових нематодозів, а саме: трихурисами, стронгілоїдесами та стронгілятами. З цією метою були сформовані 2 дослідних та одна контрольна групи по 15 тварин у кожній. Тварини в період проведення дослідів знаходились в господарстві в однакових умовах годівлі та утримання.

Тваринам першої дослідної групи застосували бровермектин для ін'єкцій в дозі 0,2 см³/10 кг маси тіла, підшкірно в ділянці лопатки, одноразово. Тваринам другої дослідної групи застосували бронтел 10 % в дозі 0,25 см³ на 10 кг маси тіла одноразово, підшкірно. Контрольним тваринам вводили фізіологічний розчин у дозі 0,2 см³/10 кг маси тіла, підшкірно, одноразово. Після дегельмінтизації тварини задовільно приймали корм, ускладнень протягом перших годин не відмічали.

З метою вивчення ефективності антигельмінтиків гельмінтоовоскопічні дослідження тварин проводили до та на 15, 30 та 45 добу після їх застосування, а при вивченні впливу антигельмінтиків на загальний стан організму тварин визначали клінічні показники загальноприйнятими методами.

Тестами для обліку ефективності лікування були екстенсивність (ЕІ) та інтенсивність інвазії (ІІ), а також екстенсефективність (ЕЕ) та інтенсефективність (ІЕ).

Результати гельмінтологічних досліджень овець до дегельмінтизації наведені у таблиці 1.

Таблиця 1 – Результати гельмінтологічних досліджень овець до дегельмінтизації

Групи тварин	Кількість тварин у	Уражено		
		трихурисами	стронгілоїдесами	стронгілятами

	групи, гол.	гол.	Е.І., у проц.	І.І., екз. яець	гол.	Е.І., у проц.	І.І., екз. яець	гол.	Е.І., у проц.	І.І., екз. яець
Дослідні: перша	15	10	66,7	15,0	4	26,7	12,8	15	100	33,5
друга	15	9	60,0	16,9	5	30,0	11,1	15	100	31,5
Контрольна	15	10	66,7	17,0	5	33,3	13,6	15	100	30,0

Як видно з даної таблиці усі групи тварин були на 100 % уражені яйцями стронгілят. Інтенсивність інвазії коливалась від 30,0 до 33,5 екз яець, в середньому у трьох краплинах флотаційної рідини. Екстенсивність трихурозної інвазії у тварин коливалась від 60,0 до 66,7 % в залежності від групи, а інтенсивність інвазії – від 15,0 до 17,0 екз. яець. Найменше вівці були уражені стронгілоїдесами. Екстенсивність інвазії у тварин коливалась від 26,7 до 30,0 % в залежності від групи, а інтенсивність інвазії – від 11,1 до 13,6 екз. яець.

На 15-й день, після останньої дачі антигельмінтних препаратів, ми знову відібрали проби фекалій. Результати овоскопічних досліджень овець після дегельмінтизації наведені у таблиці 2.

Таблиця 2 – Результати овоскопічних досліджень овець на 15-й день після дегельмінтизації

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Уражено											
		трихурисами				стронгілоїдесами				стронгілятами			
		гол.	Е.І., у %	Е.Е., у %	І.Е., у %	гол.	Е.І., у %	Е.Е., у %	І.Е., у %	гол.	Е.І., у %	Е.Е., у %	І.Е., у %
Дослідні: перша	15	–	–	100	100	–	–	100	100	–	–	100	100
друга	15	2	13,3	77,8	69,8	–	–	100	100	–	–	100	100
Контрольна	15	11	73,3	–	–	5	33,3	–	–	15	100	–	–

Як видно з даної таблиці усі тварини першої дослідної групи, яким застосували бровермектин для ін'єкцій в дозі 0,2 см³/10 кг маси тіла, підшкірно в ділянці лопатки, одноразово були вільні від яець трихурисів, стронгілоїдесів та стронгілят. Тварини другої дослідної групи, яким застосували бронтел 10 % в дозі 0,25 см³ на 10 кг маси тіла одноразово, підшкірно були вільні від яець стронгілоїдесів та стронгілят. Щодо трихурозної інвазії то екстенсивність складала 77,8 % при інтенсивності 69,8 %

На 30-й день, після останньої дачі антигельмінтних препаратів, ми знову відібрали проби фекалій. Результати овоскопічних досліджень овець після дегельмінтизації наведені у таблиці 3.

Таблиця 3 – Результати овоскопічних досліджень овець 30-й день після дегельмінтизації

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Уражено											
		трихурисами				стронгілоїдесами				стронгілятами			
		гол.	Е.І., у %	Е.Е., у %	І.Е., у %	гол.	Е.І., у %	Е.Е., у %	І.Е., у %	гол.	Е.І., у %	Е.Е., у %	І.Е., у %

Дослідні: перша	15	–	–	100	100	–	–	100	100	–	–	100	100
друга	15	3	20,0	66,7	65,1	–	–	100	100	–	–	100	100
Контрольна	15	12	80,0	–	–	5	30,0	–	–	15	100	–	–

Як видно з даної таблиці усі тварини першої дослідної групи були вільні від яєць гельмінтів, а також тварини другої дослідної групи – від яєць стронгілоїдесів та стронгілят. Щодо трихуридозної інвазії то екстенсивність була нижче ніж на 15-й день і становила 66,7 % при інтенсивності 65,1 %.

З метою вивчення питання, чи профілакує дегельмінтизація тварин інвазування гельмінтами ми на 45-й день знову відібрали проби фекалій (табл. 4) і встановили, що у тварин 1-ої дослідної групи яєць гельмінтів ми не знайшли. Щодо тварин 2-ої дослідної групи то ми знайшли яйця стронгілоїдесів та стронгілят, у яких були вони відсутні на 30-й день.

Таблиця 4 – Результати овоскопічних досліджень овець 45-й день після дегельмінтизації

Групи тварин	Кількість тварин у групі, гол.	Уражено											
		трихуридами				стронгілоїдесами				стронгілятами			
		гол.	Е.І., у %	Е.Е., у %	І.Е., у %	гол.	Е.І., у %	Е.Е., у %	І.Е., у %	гол.	Е.І., у %	Е.Е., у %	І.Е., у %
Дослідні: перша	15	–	–	100	100	–	–	100	100	–	–	100	100
друга	15	5	33,3	44,4	55,8	1	6,67	80,0	90,1	1	6,67	93,3	98,4
Контрольна	15	12	80,0	–	–	5	30,0	–	–	15	100	–	–

При вивченні питання, як впливають гельмінти на загальний стан організму тварин ми встановили, що дослідні і контрольні тварини були худі, пригнічені. Шерсть була скуйовджена, тьмяна. Тварини погано споживали корм, відмічалися розлади у роботі шлунково-кишкового каналу.

Після проведеного лікування загальний стан дослідних тварин значно поліпшився, вони стали більш активними, у них покращився апетит, вони почали швидко набирати масу, зник пронос.

Таким чином можна зробити висновок, що лікування антигельмінтними препаратами показало не лише високий лікувальний, а й профілактичний ефект. Застосування бровермектину для ін'єкцій сприяло відсутності яєць шлунково-кишкових нематод у фекаліях тварин впродовж 2,5 міс. Тому своєчасне проведення дегельмінтизації профілакує інвазування тварин гельмінтами. Окрім цього аналіз отриманих даних показав, що проведене лікування хворих тварин препаратами: бровермектином для ін'єкцій, бронтелом 10 % сприяло поліпшенню їх загального стану.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Мельничук В.В., Антіпов А.А. Епізоотична ситуація та особливості перебігу нематодозів травного каналу овець в умовах господарств Київської області. Науковий вісник ветеринарної медицини. 2019. № 1. С. 75–84.

2. Приходько Ю.О. Ефективність „Івермеквету 1%” за зоопаразитоценозів овець. / Приходько Ю.О., Бирка В.І., Мазанний О.В., Антіпов А.А. // Науковий вісник ветеринарної медицини. 2018. № 2. С. 37–43.

3. Поживіл А. І., Горжеєв В.М. Концепція боротьби з гельмінтозами тварин. Ветеринарна медицина України. 2002. № 4. 21 с.

4. Овчарук Н.П., Сорока Н.М. Реакція організму великої рогатої худоби на збудників шлунково-кишкових стронгілятозів. Вестник зоології. 2012. Том. 46. № 6. С. 565–570.

5. Сорока Н.М. Поширення шлунково-кишкових стронгілятозів великої рогатої худоби / Н.М. Сорока, Н.П. Овчарук // Тези доп.конф. проф.-викладацького складу, наук. співробітників. К.: НАУ, 2008. С. 129–130.

УДК 616.995.132.8:613.95:712.256

ЖЕЛТКОВ Д.О., виконавець конкурсної роботи МАН

ЗЛОЧЕВСЬКА Н.О., керівник конкурсної роботи МАН

БАХУР Т. І., канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ГЕЛЬМІНТООВОСКОПІЇ ДЛЯ ДЕТЕКЦІЇ ЗАБРУДНЕННЯ ПІСКУ ЯЙЦЯМИ *TOXOCARA SPP.*

Процес гельмінтоскопії піску, на відміну від дослідження фекалій тварин, має ряд особливостей, які безпосередньо впливають на ефективність результату. При дослідженні проб піску з дитячих майданчиків м. Біла Церква, було встановлено, що найбільш ефективним для детекції забруднення яйцями *Toxocara spp.* є метод із використанням «Лічильної камери для копрогельмінтоовоскопічних досліджень».

Ключові слова: гельмінтоовоскопія, нематоди, пісок, яйця *Toxocara spp.*, ефективність дослідження, зоонози.

Нематоди *Toxocara canis* і *T. cati* надзвичайно поширені збудники зоонозів, здатних вражати людей як паратенічних хазяїв [1]. Оскільки більшість представників роду *Toxocara spp.* є геогельмінтами, а собаки і коти (як домашні, так і безпритульні) люблять справляти акт дефекації у сипучий субстрат, пісочниці ігрових майданчиків стають надзвичайно небезпечним джерелом поширення токсокарозу серед дітей [2].

На даний час існує велика кількість стандартизованих методик дослідження фекалій собак і котів з метою виявлення яєць токсокар [3]. Однак, далеко не всі методи можуть бути застосовані при дослідженні піску. Цьому заважають наявність великої кількості домішок (у першу чергу, мінерального або рослинного походження), певні незручності в центрифугуванні проб та багато інших нюансів.

Тому перед дослідником постає подвійна задача – підібрати не тільки ефективний, але й зручний для виконання метод овоскопії піску [4]. Це і стало метою нашого дослідження.

Піддубняк О.В., Головаха В.І., Кюрчєв О.М. Стан еритроцитопоезу у службових собак за фізичного навантаження.....	51
Гарькавий В.О. Показники крові у поросят за гастроентериту.....	53
Мацинович М.С. Діагностика кормової алергії у поросят-відлученців і якість м'яса при використанні алергена.....	55
Лясота В.П., Богатко Н.М., Букалова Н.В. Показники якості яловичини на агропромислових ринках м. Біла Церква.....	57
Хіцька О.А. Контроль показників якості та безпечності кисломолочних продуктів упродовж технологічного процесу.....	60
Джміль В.І. Вплив кратності годівлі риби на рибопродуктивність нагульних ставків.....	62
ТИШКІВСЬКА Н.В. MALDI-TOF мас-спектрометрія за визначення безпечності кормів.....	64
Тирсіна Ю.М. Патоморфологія мастоцитими у собак.....	67
Утеченко М.В., Папченко І.В. Особливості неопластичного прояву епулідів у собак.....	69
Папченко І.В., Утеченко М.В. Історія виникнення африканської чуми свиней та її відмінність від класичної.....	72
Козій Н.В., Авраменко Н.В., Шаганенко В.С., Підборська Р.В. Особливості використання цефтіофуру у різних видів тварин.....	75
Авраменко Н.В., Козій Н.В., Шаганенко В.С. Використання амітразину та «орідермілу» за отодектозу котів.....	78
Небещук О.Д., Артеменко Л.П., Гончаренко В.П. Методи вивчення моніторингової ситуації з трихінельозу в Україні.....	81
Соловійова Л.М. Лікування собак за дирофіляріозної інвазії.....	83
Головаха І.В. Поширення трихурозної інвазії серед собак Білоцерківського району.....	85
Антіпов А.А., Гончаренко В.П., Бахур Т.І. Лікування овець за нематодозної інвазії.....	88
Желтков Д.О., Злочевська Н.О., Бахур Т. І. Ефективність методів гельмінтоооскопії для детекції забруднення піску яйцями <i>Toxocara spp</i>	92
Чемеровський В.О. Гістологічна характеристика застосування кераміки на основі α - і β -трикальційфосфату за модельних діафізарних переломів у кролів.....	95
Чорнозуб М.П., Ємельяненко О.В., Матурелі Е.В. Окремі аспекти ранньої та пізньої діагностики зміщення сичуга вліво у корів.....	97
Рубленко С. В., Яремчук А.В. ефективність застосування препарату «Медісон» у собак.....	99
Власенко С.А., Рубленко М.В. Мікробіологічний фактор в коморбідності ортопедичної та акушерської патології у корів.....	101
Вельбівець М.В., Плахотнюк І.М., Ордін Ю.М. Ефективність схем стимуляції і синхронізації статевої циклічності у корів.....	104
Єрошенко О.В., Черкавський С.В. Діагностика затримання посліду в сук.....	106